

Práce: bakalářská

Posudek: oponenta

Práci hodnotil: PhDr. Jaromír Murgaš, CSc.

Práci předložil(a): Hana Hošková

Název práce: **Freud, Jung - Sny**

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Práce oproti předchozí verzi doznala zásadní změny, ale víceméně jen ohledně doplnění chybějících odkazů a opravy gramatiky. Proto je předchozí posudek znovu využít a jen upraven.

Autorka cíl práce správně posunula dle připomínky z minulého posudku na „zběžně nahlédnout do problematiky výkladu snů“ (str. 7). I to ale pro kvalifikační práci zůstává spíše skromným cílem. Uvědomil jsem si nově, že když též autorka výše píše, že pro to, aby mohla (*podle svého zájmu*) „**řádně vědecky prozkoumat**“ oblast snů, „je zmapování práce Freuda a Junga“ (rozumí se „o snech“) „přesně tím podkladem, který pak...“ bude „...moci využít“ (tamtéž), jistě to není totéž, co „**zběžné prozkoumání**“. Práce ale **přijatelné orientační „zmapování“** obsahuje a vzhledem k opravám dřívějších zásadních nedostatků s odkazy tak alespoň **skromnou verzi svého cíle splňuje**.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autorka pracovala se svými zdroji relativně úsporně, tj. neplýtvala energií ani na více zdrojů, než je nutno, ani na jejich kritické zkoumání, práci s nimi. Vybírala a kombinovala informace postupně z různých zdrojů do převážně souvislého výkladu. V nové verzi obsahově skoro nic nezměnila, příležitost k vylepšení textu obsahově a formulačně téměř nevyužila. V tom došlo jen ke drobným změnám, ale i je oceňuji.

Počáteční „Uvedení do problematiky snu“ je velmi krátké, vychází hlavně z jednoho zdroje a plní spíše jen (ale snad „alespoň“) funkci oslího můstku k problematice, i když s ní pak obsahovou souvislost explikovanou nemá. Následující pasáž o moderním (přírodovědeckém) poznání snů doplňuje informace o snech z jiného soudku, podobně jako představení pofreudovských přístupů ke snům (str. 16-21). To je opět orientační a obsahově moc neuspokojuje. Poskytuje nějaké základní informace, ale jen částečně a tím i co do smyslu nedokončené; takže určitou funkci plní, ale celkem povrchně. Z předchozího posudku ponechávám námitku, že postfreudovské přístupy ke snům by bylo lepší zařadit až po výkladu snů dle Freuda a Junga, aby jejich odlišný smysl mohl být zřetelnější.

Stěžejní části práce obsahují jednak výklad o snech podle Freuda, zejména z jeho Výkladu snů, který je případně takto zkráceně možný, a jednak (podobně pojatý, tedy vybírající a zkrácený) výklad Jungův. Autorka zde referuje oba přístupy s jistou objektivitou, ale i v určitém výběru, tedy ne plně. A/le činí tak občas mírně v odstupu a občas bez něj, čili v druhém případě tak, jako kdyby autoři i ona podávali „fakta“. Není to tedy teoretické či kritické zpracování; a ani analytické, ani úplné. Ale pro dílčí orientační představení obou pojetí je lze akceptovat, protože vybrané informace dávají jakýsi základní obraz koncepcí a nejsou vybraný špatně. I významové a stylistické podání je povětšinou také dobré. Vadí občas ten „naivní postoj“, tedy přejímání způsobem, který hypotézy překládá jako fakta (i když to dělají i sami Freud a Jung). Kratinký Závěr práce je ale stejný jako v předešlé verzi, tedy obsahově nevhodný a jistě nepostačující (str. 50) a teze s Freudem a Jungem v něm ne dobře formulované, ponechány tam jsou i chyby s chybějícími čárkami (alespoň hrubka je ale opravena). Příložené autorčiny pokusy o výklady čtyř snů, každý jednak „dle Freuda“ a pak „dle Junga“, jsou opravdu jen možnou ilustrací k přístupům; a to dílčí; více s nimi ale autorka asi sama nezamýšlela.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce je po formální stránce podstatně opravena, jistě se značnou pomocí přechodního posudku, a je tak snad vyhovující. V celku je napsána spíše dobrým jazykem a je skoro dobře členěna.

Odkazy na literaturu jsou opraveny. Zbyly jen restíky na str. 30, 42, 46.

Autorka místy odkazy vylepšila, na str. 10 dokonce dle připomínky doplnila, ale jinde ubrala, např. na str. 16-17 (není mi přitom jasné, proč tam; tam mi naopak odkazy opravdu chybí). Není-li tedy upozorněna, odkazuje stále příliš málo, neboť mnohde svým způsobem píše podle předlohy z různých stran dlouho bez odkazu, přičemž text a termíny z něj upravuje ne vždy zcela bezpečně do „svého“ výkladu. Mnohde něco z předloh převzala až doslova (a bez uvedení v uvozovkách) - a něco ne, takže někdy dochází k určitému posunu významu. Práce tak plní funkci „seznamování s tématy“ a také splněné absolventské práce, není ale kvalifikačně vždy dost přesná. Lepší by bylo odlišit jasně převzaté výrazy uvozovkami, i když asi autorka nerozumí tomu, proč (nebo rozumí? Vysvětlete při obhajobě). A trochu pozorněji ošetřit jejich užití v autorčině (kon)textu. Ale připouštím, že samo mísení termínů, kontextů i výkladů autorů různých se děje nejen v této práci, není to tedy jen nešvar této autorky.

Za podobný nedostatek v práci považuji i následující spíše prosté nekritické vypisování či přijímání z Freuda při popisování jeho výkladu snů – viz str. 25 – 33, konkr. třeba i na str. 33, že „Je jasné, že „nesmyslnost“ snů

má svůj jasný a určitý smysl. ...Freud dokázal smíchaniny [prvků snů] analyzovat a vysvětlit, proč se ve snu staví takto a ne jinak“. Může to být (skoro) vyznání autorky (co ten Freud dokázal!), ale spíše se to asi píše v předloze. Studentka by měla vědět, že odborný přístup je elementárně kritický (a co to znamená – rovněž odpovězte u obhajoby).

Gramatické chyby a stylistické v práci byly skoro odstraněny, zůstaly jen u přijatelného chybějícího množství čárek ve větách.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Oceňuji zájem a snahu autorky o téma i její výkon při jeho zpracování a posléze i opravě nedostatků první verze. Práce podává celkem obsáhlou problematiku. Z odborného hlediska jistě opravdu spíše úvodní a orientační, ale jinak k problematice, myslím, pro autorku a případně první zájemce, kteří chtějí jen informace a ne vědu, svůj účel přehledu splnila. K mnoha pasážím by se při podrobnějších znalostech a pečlivějším pojmovém a odborném přístupu dalo ledasco namítat, ale jako bakalářskou práci neborové studentky ji docela oceňuji, i když ji nemohu odborně hodnotit vysoko. Práce směřuje odněkud někam, podává určité a celkem smysluplné informace, které dokázala autorka ze zdrojů získat, a to s určitým talentem pro jejich výběr a uspořádání. Není to špatný základ pro absolutorium prvního stupně odborného vzdělání

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Myslíte si i Vy, že (dle str. 24) „díky této poctivosti při analýze“ opravdu „Freud rozluštil smysl snu“ a v tom „objevil techniku jedinečného významu“? Anebo si to myslel spíše M. Hunt?

O Freudovi si myslíte Vy, že byl – dle str. 46 – „autokrat a masochista“ – a můžete to vysvětlit?

Myslíte si, že někdo snům opravdu rozuměl či rozumí? Jak byste to zdůvodnila? A jak to, že jsou výklady různých autorů různé?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

V dané podobě práce bezpečně splňuje hodnocení „dobře“. Vzhledem k tomu, že autorka nedělá přímo obor, z nějž BP psala, a že přes svou úspornost i tak na práci a její opravu vynaložila evidentně dost práce, chci alespoň mimo známku tento její výkon ocenit.

Datum: 18.8.2015

Podpis: